

آموزش پیشرفته هنر و ادب فارسی

دوره‌ی پیش دانشگاهی
رشته‌ی هنر

ویژگی‌های کتاب حاضر:

- شرح و توضیح تمامی مباحث دروس
- استخراج تمامی نکات و راه‌های میان‌بر
- حل تمامی تمرین‌های کتاب
- آوردن تمرین‌های تکمیلی جهت آموزش و سنجش بیشتر

مولفان: یوسف اسفندیار

وجیهه کرم‌پسندی

انتشارات آریازمین

سر شناسه

: اسفندیار، یوسف، ۱۳۴۷ -

عنوان و نام پدیدآور : آموزش پیشرفته هنر و ادب فارسی (ویژه دانش آموزان پیش دانشگاهی / رشته هنر) /

مولفان یوسف اسفندیار ، وجیهه کرم پسندی.

مشخصات نشر

: تهران: آریازمین، ۱۳۸۷.

مشخصات ظاهری

: ۱۷۲ ص. : جدول.

شابک

: ۹۷۸-۹۶۴-۸۷۹۶-۷۱-۱

وضعیت فهرست نویسی: فیپا

موضوع

: ادبیات فارسی - - راهنمای آموزشی (متوسطه).

موضوع

: ادبیات فارسی - - پرسشها و پاسخها (متوسطه).

موضوع

: هنر - - راهنمای آموزشی (متوسطه).

موضوع

: هنر - - پرسشها و پاسخها (متوسطه).

شناسه افزوده

: کرم پسندی، وجیهه، ۱۳۴۵ -

رده بندی کنگره

: ۱۳۸۷ ۸ آ ۴۵ الف / PIR ۳۳۳۱

رده بندی دیویی

: ۸۱۶۰/۷۶

شماره کتابشناسی

: ۱۲۰۲۴۸۴

شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۸۷۹۶-۷۱-۱

ISBN 978-964-8796-71-1

نام کتاب : آموزش پیشرفته هنر و ادب فارسی

(ویژه دانش آموزان پیش دانشگاهی / رشته هنر)

ناشر: آریازمین

مولفان: یوسف اسفندیار - وجیهه کرم پسندی

شمارگان: ۲۰۰۰

نوبت چاپ: اول

سال چاپ: ۱۳۸۷

امور فنی و چاپ: آریازمین

قیمت: ۳۲۰۰ تومان

حق چاپ محفوظ است

هر گونه برداشت اعم از کپی، تکثیر، استفاده در جزوات
درسی و ... از مطالب این کتاب بدون کسب اجازه کتبی
از انتشارات آریازمین طبق قانون، جرم محسوب می شود
و پیگرد قانونی دارد.

دفتر مرکزی: ۴۴۳۳۳۹۴۰ - پخش و فروش ۰۹۱۹۲۴۴۶۳۸۵

به نام خداوند زیبایی

هنر و ادب فارسی، وجه شاخص هویت فرهنگی و ملی ماست. زیرا که آیینی تمام نمای رمزها و رازهای فرهنگ غنی ایران زمین است. شناخت و پاسداری از هنر و ادب فارسی، رسالتی همگانی است که بیش‌تر، معلمان، به ویژه دبیران فارسی به دوش می‌کشند.

ما در این کتاب شیوه و روشی نوین را بنا نهاده‌ایم که امید است محصول این تلاش و حرکت، خدمت به زبان و ادب ارزشمند فارسی و شناساندن ارتباط آن با هنر و بهره‌های دو سویه‌ی این دو به طور کلی و موفقیت شما دانش‌آموزان و دانش‌پژوهان عزیز به طور خاص باشد.

✱ قبل از مطالعه‌ی مطالب این کتاب، شیوه‌ی تألیف این اثر را تشریح می‌کنیم:

۱) در هر درس اهداف جزئی و کلی دنبال شده است، در این راه سعی بر آن بوده است که تمام مطالب مهم و لازم گنجانده شود.

۲) نکات ریز کاربردی را که محصول سال‌ها تدریس در کلاس‌های آموزشگاهی بوده است، به گونه‌ای بارز و مفید مطرح نمودیم.

۳) خودآزمایی‌ها به طور کاملاً تشریحی پاسخ داده شد.

۴) در پایان هر درس چند پرسش با عنوان پرسش‌های تکمیلی آمده است تا دانش‌آموزان بدون استفاده از کتاب‌های کمک آموزشی دیگر یا کمک دبیران محترم در مورد مباحث مطرح شده به تنهایی نسبت به حل آن‌ها تلاش کنند. این کار باعث سنجش دقیق‌تر آموخته‌ها می‌گردد. (این قسمت ابزار مناسبی برای همکاران عزیز خواهد بود تا آموخته‌ها دانش‌آموزان را بسنجند)

✓ ناگفته نماند که انتخاب پرسش‌های هر درس کاملاً هدف‌مند و آگاهانه بوده است و از آوردن سوالات کم ارزش خودداری شده است.

✱ بدیهی است موارد ذکر شده هیچ‌گاه بر تأثیر و حضور همکاران گرامی در کلاس درس نخواهد کاست بلکه همکاران عزیز می‌توانند در ازای صرف زمان جهت تبیین و تشریح درس که وقت عمده‌ی ما معلمان را به خود اختصاص می‌دهد، با فراغ بال و فرصت بیشتر به برگزاری کلاس به صورت کارگاهی بپردازند تا دانش‌آموزان عزیز به جای خستگی و صرف انرژی برای نوشتن، بیشتر همت و تلاش خود را جهت یادگیری و فهم مطالب به کار گیرند. (که این موضوع هدف اصلی ما در شیوه‌ی «آموزش پیشرفته» می‌باشد)

البته همکاران عزیز با نظر عنایت و لطف خود، لغزش‌ها و اشتباهات این اثر را ابتدا در کلاس‌های درس خود تصحیح می‌نمایند و سپس از طریق انتشارات آریازمین به مؤلفان متذکر می‌گردند. که در این صورت مولفان را مرهون محبت خود خواهند نمود.

در پایان شایسته است از تمامی عزیزانی که در تألیف و تصحیح این کتاب ما را یاری نموده‌اند و هم‌چنین مدیریت محترم و عوامل اجرایی انتشارات آریازمین که در این راستا یاری‌گر ما بوده‌اند، تشکر و قدردانی به عمل آوریم.

فهرست مطالب

فصل اول / هنر چیست؟	۵	فصل پنجم / انواع ادبی فارسی	۹۱
فصل دوم / ادبیات چیست؟	۱۰	فصل ششم / رابطه‌ی ادبیات با نقاشی	۱۱۷
فصل سوم / قلمرو شعر، نثر و نظم	۱۳	فصل هفتم / رابطه‌ی ادبیات با موسیقی	۱۳۱
فصل چهارم / عناصر پنج گانه شعر	۲۰	فصل هشتم / رابطه‌ی ادبیات با هنرهای نمایشی	۱۵۰
الف) عاطفه و اندیشه	۲۲		
ب) تخیل	۲۴	فصل نهم / رابطه‌ی ادبیات با هنر خوش نویسی	۱۶۷
(تشبیه / استعاره و تشخیص / مجاز و			
اسناد مجازی / اغراق / کنایه / نماد /			
حسن آمیزی / تمثیل)			
ج) زبان	۴۹		
د) آهنگ یا موسیقی شعر	۵۲		
الف- عوامل مؤثر در موسیقی	۵۲		
(وزن / قافیه و ردیف)			
ب - عوامل مؤثر در ایجاد موسیقی درونی شعر	۵۶		
(تجنیس / واج آرایی یا نغمه حروف /			
لف و نشر / مراعات نظیر / ایهام)			
ج - موسیقی در نثر	۶۴		
د - شکل شعر	۶۵		